

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 13

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Una dintre cele mai insuportabile plictiseli ale călătoriei este inevitabila conversație a tovarășului de drum, care îți vorbește despre locuri mult mai frumoase decât acestea pe care le străbați acum sau despre locurile acestea văzute în condiții mult mai bune (cu mașina, într-o companie interesantă, în timpul festivităților, în luna mai, pe noapte cu lună etc). În păcatul acesta, de altfel, cad cei mai mulți dintre noi; chiar și cei mai sobri, chiar și cei mai generoși. Foarte puțini rezistă ispitei, foarte puțini au tăria să fie prezenți în peisajul pe care-l străbat. În Delta Dunării, cineva îți vorbește despre Riviera, întocmai după cum tovarășul „umblat” de lângă d-ta îți temperează entuziasmul și emoția unei nopți pe Mediterană, spunându-ți că nicăieri marea nu e mai frumoasă ca în Golful Mexicului. De bună seamă că același tovarăș, dacă v-ați afla amândoi în Golful Mexicului, ți-ar vorbi despre Egee sau Marea Nordului.

Căci niciun peisaj nu e destul de strivitor pentru asemenea oameni. Când stai acasă și citești impresiile altora despre țărâmurile depărtate, ai credința că oamenii aceia au călătorit ca într-un fel de hipnoză, fascinați de decor, de tainele locului. De cele mai multe ori, nu se întâmplă așa. Marea Roșie, care ți se pare o mare de basm, nu împiedică pe foarte mulți să-ți vorbească, atunci când o străbați, de frumusețile altor mări orientale. În colonii, mai ales, conversația din tren se poartă aproape întotdeauna asupra altor țări decât cea în care te afli. Cât este India de tulburătoare, vei auzi vorbindu-se în tren de Papua sau New York, chiar dacă te afli în cele mai prodigioase* peisaje din câte are Asia. La Calcutta, conversația plină de nostalgie se poartă asupra Singaporei, iar la Singapore începi să auzi vorbindu-se sfâșietor despre Paris și Londra. Nicăieri nu e destul de frumos, destul de extraordinar; spiritul omului dorește mereu altceva, își amintește neconținut de alte locuri, regretându-le.

Poate că lucrurile nu sunt nici atât de simple, nici atât de frivole* pe cât par la prima vedere. Poate că e mai mult decât nevoia de lăudăroșenie în conversația tovarășului de drum. Omul suportă anevoie o mare frumusețe, întocmai după cum suportă anevoie orice lucru „mare” (orice lucru *absolut*: credința, dragostea, eroismul, morala). În fața unui peisaj tulburător, subconștientul îl ajută să fugă, să nu fie *prezent*, îndemnându-l să se gândească la altceva – numai să nu fie silit să epuizeze frumusețea clipei de față, care l-ar strivi. Amintirea altor frumuseți este și ea un mijloc de conservare. Căci dacă omul ar trăi cu intensitate toate împrejurările vieții lui, dacă ar rămâne, adică, totdeauna *prezent* în clipă – s-ar consuma ca o incandescență...

Mircea Eliade, *Jurnal de vacanță*

**prodigios* – ieșit din comun, uimitor

**frivol* – superficial, nereserios

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de bună seamă*. **6 puncte**
2. Menționează două orașe din Europa, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează una dintre sursele plictiselii, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care omul suportă cu greutate frumusețea unui anumit peisaj. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea contradictorie a anumitor persoane despre locurile vizitate, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă o călătorie reprezintă sau nu o experiență de cunoaștere, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Jurnal de vacanță* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Prin geamurile petecite se strecoară leneșe cele din urmă tremurări ale amurgului. Lumina ruginie pătrunde în casa din ce în ce mai cernită, umplând odăița cu umbre deșirate. În vatră flăcările roșcate pâlpâie domol, se preling ca niște limbi de șarpe în jurul ceunașului funinginit, în care apa de mămăligă hohotește înăbușit. Adieri răcoroase rătăcesc pe sub pereții coșcovi, se furișează înăuntru și-nvălmășesc, câte-o clipă, jocul blajin al focului...

Pe prichiciul cuptorului, moș Costan șade pipernicit și tăcut, cu priviri pribegite, cu gânduri cine știe unde. În fața lui, Ileana, o fetișcană ca un bobocel înrouat, răsuțește repede-repede firul subțirel de in.

— Spune, tăticule... mai spune! bâlbâie fata cu glas moale, care, în liniștea înserării, răsună întocmai ca un fâșâit ușor de aripi.

Barba bătută de brumă a moșneagului tremură o clipă. Se uită galeș, pe sub gene, la Ileana, pe care lumina trandafirie a flăcărilor o învăluie într-o haină scumpă din povești, apoi, cu glas lin, cu ochii închiși, parca-ar citi în carte vremile trecute, începe:

— ... Uite... era fetișcană, ia, așa ca tine. O guriță cât o cireașă coaptă și doi ochi albaștri cum e cerul când e mai limpede. Și cum râdea, cum râdea! Îți fura inima.

Liviu Rebreanu, *Cântecul iubirii*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje dintr-un text dramatic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două scene comentate;
- analiza a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, modalități de caracterizare, notațiile autorului, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.